

Pressenævnets kendelse i sag nr. 10-70/12

Resumé

Klager – en person – klagede over udsendelsen ”Natholdet” på TV 2.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1. Endvidere er det Pressenævnets opfattelse, at der må indrømmes medierne vide rammer med hensyn til satiriske gengivelser eller kommentarer i forhold til personer eller begivenheder.

Efter parternes oplysninger lægges det til grund, at det anvendte klip af [Klager] stammede fra udsendelsen ”Go’ Aften Danmark” af 11. marts 2004. Klager medvirkede frivilligt i udsendelsen. Der er ikke fremlagt dokumentation for, at klager har indgået aftale om, at klippet ikke måtte genanvendes. Uanset dette finder nævnet, at det må bero på en konkret vurdering, om det var berettiget at genanvende klippet med klager, uden at indhente nyt samtykke fra hende.

Klippet stammer fra en udsendelse, hvor [Klager] valgte at stå frem og fortælle om sin sygdom. Pressenævnet finder, at TV 2 ikke har været berettiget til uden [Klager]s samtykke at bringe klippet i en satirisk sammenhæng. Da TV 2 ikke har indhentet klagers samtykke til anvendelsen, *udtaler nævnet sin kritik af TV 2.*

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af TV 2 og sputnik.dk at offentliggøre et kendelsesresumé.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over en udsendelse sendt på TV 2 den 21. oktober 2010 samt en identisk udsendelse på sputnik.dk, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

TV 2 sendte den 21. oktober 2010 udsendelsen ”Natholdet”, hvor Anders Breinholt denne aften havde TV 2-vært Morten Spiegelhauer som gæst. Af udsendelsen fremgik bl.a. følgende:

”*Studievært (henvendt til gæsten):* Morten, kan du huske ”Casper og Mandrilaftalen” på DR 2 i gamle dage?”

Morten Spiegelhauer: Det kan jeg godt. Det kan jeg.

Studievært: Havde du en favoritfigur i ”Mandrillen”?

Morten Spiegelhauer: Ja, det var Gentleman Finn.

Studievært: Gentleman Finn spillet af Frank Hvam.

Morten Spiegelhauer: Ja.

Studievært: Min var jo broder Salsa spillet af Lars Hjortshøj. Og for dem, der kan huske "Mandrillen", så vil man godt kunne lide indslaget her. Dem, der ikke kan huske det, så vil jeg bede jer om at gå på YouTube, når I er færdige med at se programmet her. Eller søg på "Mandrilaftalen" og så er der underholdning til den næste lange tid. Det, der har hængt ved fra "Mandrillen", det er: Når man ser fjernsyn, så kan man se en eller anden person, der bliver interviewet i et rigtigt fjernsynsprogram, som er en rigtig person, og så tænker man: Det her, det kunne ligeså godt have været en figur fra "Mandrillen". Derfor er det med stor glæde, at jeg for første gang i "Natholdets" historie kan præsentere segmentet, der hedder "Mandrillen i virkeligheden".

Der klippes til et indslag med en anden person, der ikke er klager. Herefter klippes til et indslag fra "Go' Aften Danmark" den 11. marts 2004, hvor [Klager] sidder i tv-studiet med en maske foran mund og næse. Af skærmtæksten fremgår: "[Klager] og Helle Kongevang er overfølsomme over for parfume og bilos".

Af klippet fra 2004 fremgår følgende:

[Klager]: Da jeg skulle lave frikadeller til familien den anden dag, så kiggede min mand ned på panden: "Hvad i al verden er det du har lavet? Det ligner sådan noget millionbøf".

Studievært (tilbage i 2010-udsendelsen): Jeg tror altså, det indslag er kommet for at blive.

Morten Spiegelhauer: Det er sgu da synd for hende, der var overfølsom over for alt.

Studievært: Ja, det var det faktisk.

Morten Spiegelhauer: Det må ikke være sjovt.

Studievært: Nej, det må i den grad ikke være sjovt.

Morten Spiegelhauer: Det er næsten ærgerligt at sidde og grine af.

Studievært: Nej, men det gjorde vi jo heller ikke – jeg grinte i hvert fald ikke. Morten, og meget apropos med det du siger med at grine af noget og så videre. Jeg gad godt sige, at kunne sige, at vi har fået mange klager, men det har vi så ikke. Og det er jo godt nok. Der er rigtigt mange, der godt kan lide programmet her. Det er jeg rigtigt glad for, men der er også nogen, der beskylder os for at være underlødige. Og det hele bliver meget sexfikseret, meget ungdomsagtigt og plat."

Udsendelsen blev tillige lagt på sputnik.dk. Efter klagen til TV 2 er indslaget med klager fjernet fra udsendelsen.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at hun ufrivilligt har medvirket i "Natholdet" via et tv-klip optaget i 2004.

Den 11. marts 2004 deltog hun i programmet "Go' Aften Danmark". Klager var blevet ringet op og spurgt, om hun ville fortælle om sin sygdom, Multiple Chemical Sensitivity (duft- og kemikalieoverfølsomhed). På daværende tidspunkt var klager stærkt invalideret af sin overfølsomhed over for forskellige dufte og fødevarer og brugte en kulfiltermaske for at kunne være i det offentlige rum uden at få astmaanfald og andre symptomer. Sygdommen har haft enorme konsekvenser for klager og hendes familie.

[Klager] har anført, at hun følte, det var vigtigt at stå frem og fortælle, at det var muligt at leve på trods af sygdommen. Hun deltog ikke i et seriøst program på TV 2 for efterfølgende at blive udstillet som rablende åndssvag.

I den påklagede udsendelse spørger studieværten seerne, om de kan huske programmet "Casper og Mandrilaftalen". "Casper og Mandrilaftalen" var et satirisk program, hvor forrykte, fiktive personer blev interviewet om diverse opdigtede problemer. I den påklagede udsendelse udtaler studieværten: "Det her er Mandrillen i virkeligheden", hvorefter klager blev vist. Klager blev chokeret og følte sig krænket over at være blevet gjort til grin på tv.

Personer, som klager kender, er begyndt at ringe for at gøre opmærksom på, at klager medvirkede i udsendelsen, og at udsendelsen er lagt på sputnik.dk. Klager har over for Pressenævnet udtrykt ønske om, at indslaget fjernes.

2.2 TV 2 DANMARK A/S' synspunkter

TV 2 har anført, at der i "Natholdet" siden 21. oktober 2010 har været et tilbagevendende element i programmet: "Mandrillen i virkeligheden". Titlen henviser til et tidligere program på Danmarks Radio, "Casper og Mandrilaftalen", som er blevet betegnet som et surrealistisk sketchprogram, der ligesom "Natholdet" gennemgik aktuelle nyheder med kritiske briller. Titlen signalerer, at der er tale om klip fra usædvanlige historier.

"Natholdet" er et satirisk program, der primært beskæftiger sig med aktuelle emner, herunder klip, der bliver udsat for satiriske og drilske kommentarer fra Anders Breinholt og dennes medvært. Der er hverken tale om urigtige oplysninger eller om meddelelser, der krænker privatlivets fred. Da der er vide rammer for satire, er det TV 2's opfattelse, at der ikke er handlet i strid med de presseetiske regler.

TV 2 skal imidlertid beklage, at klager har følt sig krænket, hvorfor TV 2 har fjernet indslaget "Mandrillen i virkeligheden" fra det pågældende program således, at dette indslag hverken kan genfindes på sputnik.dk eller vil blive genudsendt i fremtiden.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Jan Kristensen, Ulrik Holmstrup og Marianne Druedahl.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1. Endvidere er det

Pressenævnets opfattelse, at der må indrømmes medierne vide rammer med hensyn til satiriske gengivelser eller kommentarer i forhold til personer eller begivenheder.

Efter parternes oplysninger lægges det til grund, at det anvendte klip af [Klager] stammede fra udsendelsen "Go' Aften Danmark" af 11. marts 2004. Klager medvirkede frivilligt i udsendelsen. Der er ikke fremlagt dokumentation for, at klager har indgået aftale om, at klippet ikke måtte genanvendes. Uanset dette finder nævnet, at det må bero på en konkret vurdering, om det var berettiget at genanvende klippet med klager, uden at indhente nyt samtykke fra hende.

Klippet stammer fra en udsendelse, hvor [Klager] valgte at stå frem og fortælle om sin sygdom. Pressenævnet finder, at TV 2 ikke har været berettiget til uden [Klager]s samtykke at bringe klippet i en satirisk sammenhæng. Da TV 2 ikke har indhentet klagers samtykke til anvendelsen, *udtaler nævnet sin kritik af TV 2.*

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af TV 2 og sputnik.dk at offentliggøre følgende, i forbindelse med, at TV 2 viser et stilbillede af det klip med klager, der blev vist i udsendelsen 2010:

"Speak: TV 2 anvendte i en udgave af Natholdet i oktober måned et klip fra Go' Aften Danmark i 2004.

I Go' Aften Danmarks udsendelse i 2004 fortalte en kvinde om sin overfølsomhed over for dufte og kemikalier. Klippet blev genanvendt i Natholdets udsendelse i en satirisk sammenhæng uden kvindens tilladelse.

Hun har klaget til Pressenævnet, der har pålagt os at bringe følgende meddelelse:

Pressenævnet finder, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved at genanvende klippet fra Go' Aften Danmark i en satirisk sammenhæng uden klagers tilladelse. Det er Pressenævnets opfattelse, at satiriske kommentarer har vide rammer, men da klippet omhandler private helbredsforhold er det nævnets opfattelse, at

TV 2 skulle have indhentet tilladelse til at genanvende klippet i en ny og satirisk sammenhæng. Presse-
nævnet har over for TV 2 udtalt sin kritik.

Hele kendelsen fra nævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk.”

Afgjort den 16. december 2010